

ÖĞRENCİLERİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIĞI KAZANMALARINDA ANNE BABALARA DÜŞEN GÖREVLER

Eğitim, insanlar ve toplumlar için vazgeçilmez bir süreçtir. Bu süreç doğumla başlar, ölüme kadar sürer. Bu süreç içerisinde anne ve babalar çocuklarına dünyayı ve yaşamayı öğretirler.

Anne ve babalar bebeklik döneminde çocuklarının davranışlarını daha çok kabul edicidirler. Bebeklerinin hayatı tanırken gösterdikleri hatalarına kızmazlar ve onları cezalandırmazlar, çektikleri zorluklardan dolayı bebeklerine karşı daima hoşgörülüdürler ve onlara yardımcıdırlar.

Anne ve babalar çocuk hazır olduğu zaman kendi kendine öğrenebilsin diye çocuklarına özgürlük tanırırlar. Neyi ne zaman öğreneceğinin sorumluluğunu, yeteneklerine güvendikleri için kendisine bırakırlar. Çocuklarının yetenekleri konusunda kuşkuları yoktur.

Ancak, çocukları yürümeye ve konuşmaya başlayınca ana ve babalara bir şeyler olur. Etkili öğretmenliklerini yitirmeye, ödül ve ceza vererek çocuklarını zorlamaya ve başka çocuklarla karşılaştırmaya başlarlar. Bu davranışların çocuğun okula başladığı dönemde de sürdürülmesi çocuğun derslerinde başarısız olmasına ve kendi yeteneklerini ortaya koyamamasına, içine kapanık, pasif bir kişiliğe sahip olmasına neden olmaktadır.

Bunun yerine çocuğa sorumluluk bilinci aşlamak doğru olacaktır. Bunun için çocuğa kendi kendini yönetme fırsatı verilmeli, onu davranışlarının sonuçlarıyla baş başa bırakmalıdır. Çocuğa küçük yaştan itibaren yaşına, yeteneğine ve cinsiyetine uygun görevler vererek güven duygusunun pekiştirilmesine çalışılmalıdır. Örneğin, okul öncesi döneminde kendi başına yemeğini yemeye başlayan, kendi yatağında uyuma alışkanlığı yerleşen, dişlerini fırçalayıp oyuncaklarını toplamayı öğrenen bir çocukta okula başladığında verilen ödevi alıp evde yapma sorumluluğu da kolayca gelişecektir.

Anne baba olmanın en büyük erdemliliği, topluma yararlı bireyler yetiştirmektir. Topluma yararlı bireyler yetiştirmenin esası da ana babanın birer eğitimci gibi davranmalarıdır. Bu yüzden ana babalara önemli görevler düşmektedir.

Toplumumuzun temelini oluşturan çocuklarımız ülkemizin geleceğidir. Öğrenmenin en yoğun olduğu, temel alışkanlıkların ve zihinsel yeteneklerin en hızlı geliştiği ve biçimlendiği dönemin, okulöncesi çağı olduğu bilinmektedir. Hayatın ilk yıllarında alınan eğitimin ve geçirilen deneyimlerin; gelişim, ileri yaşlardaki öğrenme, yönlendirme ve akademik başarı üzerine çok önemli ve olumlu etkileri olduğu bir gerçektir. Yapılan bilimsel araştırmalar ve çağdaş eğitim alanındaki uygulamalar, 17 yaşına kadar olan zihinsel gelişimin %50 sinin 4 yaşına, %30 unun 4 yaşından 8 yaşına, %20 sinin ise 8 yaşından 17 yaşına kadar oluştuğunu, nitelikli, sağlıklı ve istenilen davranışlara sahip nesilleri yetiştirmek için eğitime çok küçük yaşlarda başlanılmasının gerekli olduğunu ortaya koymuştur. Bu nedenle 0-6 yaş dönemi; çocuğun gelişiminin en kritik, en ilginç, en çok dikkat isteyen ve ziyan edilmemesi gereken bir dönemdir.

Öncelikle anne babalar çocuklarının akademik yaşamda başarılı olmaları için onların ilgi ve yeteneklerini, algılama ve öğrenme kapasitelerini bilmeli ve çocuklarından buna yönelik bir beklenti içinde olmalıdırlar. Çocuğunu tanıyan anne babalar, çocuğun eğitiminde ve eğitiminin takibini yapmakta bilinçli olacaklardır. Anne babalar, çocuklarının okulda başarılı olmasını istiyorlarsa çocuklarına iyi bir 'Model' olmalıdırlar.

Anne babalara, çocuğunun ders çalışma alışkanlığını kazanmasında önemli görevler düşmektedir:

- Öncelikle çocuğunuza ders çalışması için evde; ısı, ışık bakımından yeterli, gürültüsüz, çocuğu ders çalışmaya motive edecek uygun bir ortam hazırlayın.
- Çocuğunuzdan ders çalıştığı sürece, onun dikkatini dağıtacak başka işler yapmasını istemeyin.

- Çocuğunuzun başarısında önemli etkenlerden bir tanesi de düzenli ve uyumlu bir aile hayatıdır. Çocuğunuzun düzenli yemek yemesine ve uykusunu almasına özen gösterin.
- Çocuklarınıza sürekli ders çalışmaları için baskı yapmayın. Çocuklarınızı resim, müzik ve spor gibi diğer sosyal faaliyetlere de yönlendirin.
- Çocuğunuz derslerle ilgili bir şey sorduğunda onu iyi dinleyin ve alaycı, aşağılayıcı, hor görücü olmadan yumuşak bir ses tonu ile cevap verin.
- Anne baba olarak, çocuğunuz ders çalışırken ya da sınava hazırlandığı sırada, onun çalışma isteğini artırmak ve onu çalışmaya teşvik etmek için kaygı yükseltici yaklaşımlardan kaçınin. "Bu kadar çalışmayla kazanamazsın..", "Bu kafayla gidersen zor kazanırsın..." gibi ifadeler kullanmakla çocuğunuzun daha çok çalışmasını sağlayamayacak aksine onun kendine olan güvenini azaltacaksınız. Bunun sonunda ortaya çıkan kaygı, başarıyı olumsuz yönde etkileyen kaygıdır ve çocuğunuz için bununla başa çıkmak oldukça zor olacaktır.

Bazı öğrenciler ev ödevlerini yapma konusunda isteksiz olabilirler. Bazı çocukların gözünde ev ödevleri her gece sıkıntı ve stres yaratan bir durumdur. Ödev yaparlarsa zamanlarını hep buna harcamış olurlar, yapmazlarsa kendilerini suçlu hissederler. Öğretmenleri tarafından azarlanır, sınıfta utandırılır ve evde aile içi tartışmalara neden olur. Aile içinde kırgınlıklar, küskünlükler, karşılıklı olumsuz duygulara sebep olur.

Anne-babalar bu sorunla nasıl baş etmeli? Anne-babalar çocuklarının ödevi yapmalarını direkt olarak kendi sorunu imiş gibi öne çıkarmamalıdır. Ev ödevi çocuğa sorun çıkarınca ana-babanın en etkili aracı etkin dinlemedir. Çocuğunu sakın bir şekilde dinlemeli, duygularını açığa çıkarmasına fırsat vermelidir. Anne-babalar çocukların duygularını paylaşmaya çalışmalıdırlar. Şöyle ki, "seni duyuyorum, duygularını anlıyorum, onları kabul ediyorum, sana bu sorunla baş etmede ve kendi çözümünü bulmada yardım etmek istiyorum..." Eğer çocuk ev ödevini yapmıyor ve bunu sorun da yapmıyorsa anne-baba da sorun yokmuş gibi davranmalı, kesinlikle çocuğa baskı yapmamalı, onun yerine ödev yapılmamalıdır. Buradaki amaç, çocuğun sorumluluk duygusu geliştirmesi, davranışlarının sonucunu görmesi ve dolayısıyla kendi sorununu kendi çözebilme yeteneği geliştirmesidir.

Çocuğun okula ve derse ilişkin konularda kendi sorumluluğunu almasına yardımcı olunmalıdır. Çocuğun yaşadığı sorun ana-baba tarafından kendi sorunlarıymış gibi algılanmamalıdır.

Çocuğun okul probleminin ona ait olduğunu ne kadar çok kabul ederseniz, ona o kadar yardım etmiş olabilirsiniz. Bu, çocuğun kendine olan güven duygusunun gelişmesine yardımcı olabilecektir.

Anne babalar, eğer çocuğunuz başarısız ise başarılı olan arkadaşları, kardeşleri ya da akraba ve komşu çocuklarıyla kıyaslamayın. Kıyaslama yapılan başarısız çocuk, anne babası tarafından sevilmediğini ve kendisine değer verilmediğini hissedecektir. Bu duygu anne babaya karşı kırgınlık duygusu yaratır, beklenilenin aksine çocuk ders çalışmayarak anne babasını cezalandırır. Bu nedenle çocuğunuzun başkalarıyla kıyaslamak yerine çocuğunuzun başarılarını görmeye ve onu takdir etmeye başlayın. Aslında gayret ederse başarılı olabileceğini, onu sevdiğinizi, başarılı olabilmesi için ona yardım edeceğinizi ifade edin. Böylece çocuğunuz yalnız olmadığını ve kendisine değer verdiğinizi hissedecektir.

Karne döneminde, karne ile gelen çocuğun durumuna bakılır:

Çocuk karne notlarına ilişkin bir sıkıntı, duygu vs. dile getiriyorsa bu durumda çocuk dinlenmelidir. Çocuk karne notlarına ilişkin (başarısızlık) bir sıkıntı, duygu, düşünce vs. dile getirmiyorsa bu sorunun kendisine ait olduğu ana-baba tarafından suçlama olarak değil kendilerinin bundan duydukları duyguları dile getirmeleri, böylece çocuğun sorunu kabul etmesi, daha sonra etkin dinlemeye geçilmesi gerekir. Düşük notla değerlendirilen çocukların eleştiriye değil ilgiye, şefkate ihtiyaçları vardır. Yardım önerisine cevabı "evet" olacaktır.